

سوپر قهرمانان عرب منجی خاور میانه

مهدی ترابی مهربانی

می خواهد بازار کمیک استریپ جهان عرب را قبضه کند. در واقع کمیک استریپ های آ. ک که به دو زبان عربی و انگلیسی چاپ می شوند، از محبوبیت ویژه ای در داخل کشور مصر برخوردار شده اند و قرار است به زودی در عربستان سعودی و کشورهای دیگر در خلیج فارس توزیع گردند. نشعر حتی قصد دارد در طی دو سال آینده کمیک استریپ های آ. ک را به لبنان، سوریه و آفریقای جنوبی نیز صادر کند. او می گوید: «من با کمیک استریپ های اسپایدرمن بزرگ شدم و عاشق او هستم. اما همیشه چیزی مانع برقراری ارتباط کامل من با «پیتز پارکر» می شد. او همیشه در شهر نیویورک زندگی می کرد. همیشه از خود می پرسیدم چرا عرب ها سوپر قهرمانی ندارند که بتواند از بالای ساختمان های بلند به پایین بپرد؟ بنابراین تصمیم گرفتم نخستین انتشارات کمیک استریپی سوپر قهرمانان را در خاورمیانه ایجاد کنم. هدف اصلی ما از چاپ مجلات کمیک استریپ، برطرف کردن شکافی است که در طول سال ها میان نوجوانان و جوانان عرب و فرهنگ غنی آن ها به وجود آمده است. ما می خواهیم الگوهای مناسبی برای آن ها درست کنیم. ما می خواهیم آن ها با خواندن ماجراهای سوپر قهرمانان عرب احساس غرور کنند.»

همانطور که پیشتر نیز به آن اشاره شد، آ. ک کامیکس در حال حاضر چهار سوپر قهرمان دارد که عبارتند از: «راکان»، جنگجوی پشمالویی که از نظر ظاهری شباهت های زیادی به «کونان بربر» دارد؛ «جلیلا»، زن دانشمندی که برای احقاق عدالت می جنگد؛ «آیا»، زنی جذاب از شمال آفریقا که سوار بر موتور سیکلت ویژه اش به

آیا او یک عقاب است؟ آیا او یک هواپیما است؟ نه او «جلیلا» است، سوپر قهرمان مؤنث عرب که در آسمان به پرواز مشغول است، تا جنایتکاران را در خاورمیانه به سزای اعمال خود برساند. او به دشمن می گوید: «کاری می کنم که دندان هایت را قورت بدهی، قاتل کثیف!» البته جلیلا در مبارزات خود تنها نیست و می تواند روی کمک «آیا، شاهزاده تاریکی»، «زین، آخرین فرعون» و «راکان، جنگجوی تنها» حساب کند. شاید فکر می کنید که این قهرمانان، مخلوقات جدید انتشارات مارول یا DC هستند. اما اشتباه می کنید زیرا ماجراهای تمام آن ها هر ماه توسط «آ. ک کامیکس» قاهره چاپ می شود!

«مروان نشعر»، رییس و یکی از سردبیران انتشارات آ. ک اعتقاد دارد که خاورمیانه باید سوپر قهرمانان خاص خودش را داشته باشد. وی

اعراب پتانسیل واقعی خود را از نو کشف کنند، به پیشرفت و تعالی دست پیدا می کنند و دوران خوش گذشته دوباره از راه می رسد.»

البته باید اذعان کرد که با وجود تمام اهداف عالی آ. ک، این شرکت نیز یکی از محصولات جهانی شدن (Globalization) است و قهرمانان آ. ک با الهام گیری از کمیک استریپ های غربی، انیمیشن های ژاپنی و حتی فیلم های اکشنی همچون «بیل را بکش» به وجود آمده اند. قانديل که استاد رشته اقتصاد دانشگاه قاهره نیز می باشد، روش تولید انبوه کمیک استریپ و سبک های رایج در آن را از طریق شرکت در همایش های کمیک استریپی آمریکا و گفت و گو با هنرمندان مجلات مصور فرا گرفته است. در ضمن از آنجایی که کمیک استریپ هیچ قدمتی در مصر ندارد، آ. ک مجبور است وظیفه طراحی مجلات را به استودیویی در برزیل بسپارد. یک نویسنده کالیفرنایی هم مسئول نظارت بر دیالوگ های انگلیسی چاپ شده در داخل مجلات است تا مشکلی از نظر گرامری به وجود نیاید.

البته این موضوع باعث بروز مشکلاتی نیز شده است زیرا طراحان برزیلی جلیلا و آیا را از نظر لباس و پوشش طوری طراحی کرده بودند که از نظر اعراب مشکل داشت و با اعتقادات اسلامی هماهنگ نبود. به همین دلیل آ. ک از آن ها خواست تا تغییراتی را در ظاهر شخصیت های مؤنث به وجود بیاورند.

با وجود آن که آ. ک ادعا می کند در داستان هایش هیچ اشاره مستقیمی به سیاست نمی کند اما مباحث سیاسی کاملاً در آن ها

مبارزه با جرم و جنایت می پردازد و بالاخره «زین»، استاد دانشگاه که آخرین بازمانده نسل فرآعنه مصر محسوب می شود. زین جذاب ترین منشأ را در میان قهرمانان دیگر آ. ک دارد: پدر او در عهد باستان فرعون دانایی بوده است. روزی منجمین او پیشگویی می کنند که به زودی شهاب سنگ عظیم الجثه ای به سرزمین آن ها اصابت و تمدن پیشرفته شان را از بین خواهد برد. به همین دلیل او پسرش زین را در داخل کپسولی پنهان می کند و به آینده می فرستد. زین پی می برد که به نیروهای مافوق بشری مصریان باستان مجهز است و به جنگ تبهکاران می رود.

سوپر قهرمانان آ. ک در زمان ها و مکان های خیالی به سر می برند. زین، آیا و جلیلا در سرزمینی زندگی می کنند که در آن پس از ۵۵ سال جنگ میان ابرقدرت ها، صلح شده است. این سرزمین شباهت های زیادی به خاورمیانه آرمانی دارد و به همین دلیل آن ها می کوشند تا دیگر در آن جنگ نشود. اما راکان در گذشته زندگی می کند، یعنی زمانی که پدر و مادر او به دست لشگر مهاجم مغول کشته شدند. تمام این چهار سوپر قهرمان از خشونت بیزارند و فقط راکان دشمنان خود را می کشد اما او این کار را از روی اجبار انجام می دهد.

انتشارات آ. ک با خلق چنین سوپر قهرمانانی می خواهد نشان بدهد که عرب ها توانایی انجام هر کاری را که غربی ها انجام می دهند، دارا هستند. «آیمان قانديل» خالق این قهرمانان می گوید: «خاورمیانه دوران بدی را سپری می کند و من می خواستم با خلق این کاراکترها به نسل جوان امید بدهم. مطمئن هستم که اگر

به چشم می خورد. به طور مثال جلیلا پدر و مادرش را در انفجار راکتور هسته‌ای دیاموندانا از دست داده است. نام این راکتور شباهت شگفت انگیزی به دیامونا، راکتور هسته‌ای رژیم صهیونیستی دارد. در ضمن جلیلا ناجی شهر مقدسی موسوم به شهر «همه عقاید» محسوب می شود. این شهر در حقیقت همان بیت المقدس است زیرا مسلمانان، یهودیان و مسیحیان آن را مقدس می دانند. دشمن اصلی آیا که رهبری جنایتکاران زیرزمینی را بر عهده دارد نیز خوزه داریان نام دارد. داریان شباهت زیادی به نام خانوادگی موشه دایان، ژنرال سابق ارتش رژیم صهیونیستی دارد. حتی داستان‌های راکان نیز تم‌های سیاسی دارد. سرزمینی که راکان در آن زندگی می کند همواره مورد تهاجم مغولان، قبایل ترک و جنگجویان صلیبی قرار دارد و به همین دلیل این سرزمین نمادی از کشور عراق کنونی است. آ. ک در ضمن در اقدامی هوشمندانه مذهب سوپر قهرمانان خود را مخفی نگه داشته است، البته می توان حدس زد که تمام آن‌ها مسلمان هستند. در حال حاضر آ. ک هر ماه ۷۰۰۰ کمیک استریپ به زبان عربی و ۵۰۰۰ کمیک استریپ انگلیسی چاپ می کند که همگی آن‌ها رنگی هستند. این شرکت ۱۰۰۰۰ کمکی استریپ ارزان قیمت را نیز برای مصری‌ها چاپ می کند. مجلات رنگی ۸۰ سنت و مجلات سیاه و سفید ۲۰ سنت قیمت دارند.